

Özet

Kozan - Bodrumkaya Kalıntıları: Pednelissos

Antalya İli Gebiz İlçesi sınırları içindeki Kozan Köyü'nün Bodrumkaya mevkiinde yer alan kalıntılar, Antalya'nın 75 km. kadar kuzeydoğusunda konumlanır. Yerleşme, antik coğrafyada kuzey Pamfilya ile bağlantıları nedeniyle, sınırları güçlüklerle çizilebilen güney Pisidya toprakları içinde kalır. Yerleşme ilk kez 1914 yıllarında İtalyan araştırmacılar tarafından ziyaret edilerek bilim dünyasına "olasılıkla Pednelissos" antik kenti olarak tanıtılmıştır. Kozan-Bodrumkaya kalıntıları, bugüne kadar yerleşmedeki yazıtlar ile desteklenmemiş de, antik kaynaklardaki tanımlamalara göre Selge ile Aspendos arasında lokalize edilen Pednelissos antik kenti için en uygun konumu göstermektedir. Bu durum, Bodrumkaya kalıntıları içinde en görkemli eserlerden biri olan Apollon kültüne ait bir tasvirin, İ.S. 3. yy.'a tarihlendirilen bir Pednelissos sikkesi üzerindeki varlığı ile desteklenmektedir. Bu belgenin yanısıra İ.Ö. 218 Selge ile Pednelissos arasında geçen savaşın Polybios tarafından yapılan canlı anlatımlarındaki tahkimli Pednelissos kenti için de Bodrumkaya'da surlar ve kulelerle son derece iyi korunmuş olan yerleşme, Pednelissos lokalizasyonu için çok uygun veriler sunar.

Bodrumkaya kalıntıları incelenirken kenti çepeçevre kuşatan tüm surların aralıklarla da olsa Hellenistik Dönem ortalarına kadar tamamlanmış olduğu gözlemlenmiştir. "Akropol" olarak anılan alandaki güney yamaçtaki surlar ve Apollon Kutsal alanının yapılaşması, diğer kalıntılara göre daha erken özellikleri ile Erken ve Yüksek Hellenistik Dönem içlerine tarihlendirilebileceği anlaşılmıştır. Kentin kuzeyindeki surlar ve kuleler de yine Hellenistik dönemden olup, Roma Dönemi içlerinde onarımlarla kullanımlarının sürdürüldüğü tespit edilmiştir. Aynı şekilde Agora ve Agora binası da planlamasıyla Hellenistik Dönem örnekleri ile ilişki içindedir. Kent, Roma Dönemi içinde de iki bazilikası, mezar yapıları, girland bezemeleriyle zenginleştirilmiş lahitleri, hamam binası ve tapınakları ile giderek gelişen bir yapılaşmanın varlığını kanıtlar durumdadır. Ancak, kentnin Bizans Dönemi'yle birlikte kısmen terk edildiği, bu döneme ait kalıntıların azlığından ve bu dönem izlerinin artık Kozan Köyü'ne 7 km. mesafedeki Hasgebe Köyü'nde takip edilebilmesinden anlaşılmaktadır.